

Alaca Höyük'ün hazineleri Taksim'de

Boğa heykeli, Erken Tunç Çağı, Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın iş birliğiyle Cumhuriyet'in 100. yılına özel hazırlanan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük Sergisi* Yapı Kredi Müzesi'nde sanatseverle buluşuyor. Sergi, Alaca Höyük kazılarında çıkarılan arkeolojik eserlerin önemli bir bölümü geçici süreyle izleyiciler karşısına çıkıyor.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeoloğu Remzi Oğuz Ank ve etnolog Hâmit Zübeyr Koşay tarafından 1935 yılında Atatürk'ün önderliğinde başlatılan Alaca Höyük kazıları ulusal arkeoloji seferberliğinin ilk büyük ve modern kazısı unvanına sahip. Sergide Alaca Höyük kazılarıyla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kazıları sayılan Ahlatlıbel, Etiyokuşu, Karaoğlan ve Trakya Vize Tümülüsü kazılarında çıkarılan eserler de yer alıyor. Küratörlüğünü Nihat Tekdemir'in, bilimsel danışmanlığını ise Tayfun Yıldırım'ın yaptığı sergi ziyaretçilerine adeta bir arkeoloji şöleni sunuyor.

Bugünü anlamak için geçmiş bilmek gerek

Atatürk'ün "Çağdaş uygarlığı anlayabilmek, kavrayabilmek, dünyadaki eski uygarlıkları, insanlığın ilk uygarlıklarını tanıyabilmekle mümkündür" sözüyle başlayan sergide, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, Çorum Müzesi ve Alacahöyük Müzesi'nden 235 adet arkeolojik eser sergileniyor. Ayrıca Türk Tarih Kurumu arşivinden ilk kez yayınlanacak fotoğraflar, Mahmut Akok tarafından yapılan orijinal çizimler ile Alacahöyük kazılarında kullanılan ve kazının adeta simgelerinden olan dekovil (vagon) sergide dikkat çekiyor.

Türk arkeologlar tarafından yapılan Alaca Höyük kazılarında açığa çıkarılan ve Hatti uygarlığına ait, son derece zarif işlenmiş gümüş kakmalı tunç geeyik ve boğa heykelleri, güneş kursları, idoller, altın takılar, testiler, kadehler ile Anadolu'da Hattiler sonrası tarih sahnesine çıkan Hititlere ait arkeolojik eserlerin yer aldığı sergi Yapı Kredi Kültür Sanat'ın üç katına yayılıyor.

Atatürk'ün isteğiyle alındı

Serginin ilk katında Atatürk'ün isteğiyle satın alınan ve Alaca Höyük kazılarının ilk yıllarında kullanılan bir dekovil (vagon) karşımıza çıkıyor. Yapı Kredi Müzesi sikke koleksiyonu içine yerleştirilen ve sikkenin atası sayılan Alaca Höyük buluntusu bronz bir ingot (külçe) da bu katta sergileniyor.

Cumhuriyet Dönemi Türk arkeolojisinin gelişimi, Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Anadolu'da ve Trakya'da yürütülen arkeolojik araştırmalar, Çorum/Alaca Höyük yerleşiminin kültür katmanlarıyla Kızılırmak Kavisi içindeki Hatti dünyasının etkileyici ortak kültürü, halk ve yönetici sınıfın yaşamı ve ölü gömme gelenekleri orijinal eserler ve bilgi

R. RUVEYDA OKUMUŞ

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın iş birliğiyle Cumhuriyet'in 100. yılına özel hazırlanan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük Sergisi* Yapı Kredi Müzesi'nde sanatseverle buluşuyor.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeoloğu Remzi Oğuz Ank ve etnolog Hâmit Zübeyr Koşay tarafından 1935 yılında Atatürk'ün önderliğinde başlatılan Alaca Höyük kazıları ulusal arkeoloji seferberliğinin ilk büyük ve modern kazısı unvanına sahip.

panoları eşliğinde serginin ikinci katında ziyaretçilere aktarılıyor.

Hititlerin Alaca Höyük anıtsal mimarisinde ve heykeltıraşlığında ulaştıkları sanat düzeyi, doğal çevreyle kurulan bağ, dinsel, gündelik ve sosyal yaşama dair buluntular tematik bölümler halinde serginin üçüncü katında sunuluyor. Ayrıca insanlığın yaklaşık 6000 yıldır süregelen konut mimarisi ve gündelik eşya kullanımına dair alışkanlıklar karşılaştırılıyor. Anadolu'nun çağlar boyunca devam eden kültürel sürekliliği arkeolojik ve etnografik objeler üzerinden vurgulanıyor.

Sergide 1936-1939 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeolojik kazılarını yapan Arif Müfid Mansel tarafından Kırklareli Vize tümülüslerinden çıkarılan Roma Dönemi arkeolojik eserleri de yer alıyor. Mansel'in Vize tümülüslerinde yaptığı kazılarda ortaya çıkarılan eserleri Atatürk hasta yatağında görmeye

istemmiş ve bunlar 1938 yılı sonbaharında Dolmabahçe Sarayı'na getirilmiştir. Atatürk'ün bu eserleri dikkatle incelediği ve Arif Müfid Mansel'e dönerek "Kazılara devam ediniz, memleketimizin kültür zenginliklerini daha çok bulacaksınız" dediği aktarılmaktadır.

Sergi kapsamında Tayfun Yıldırım ve Derya Önder editörlüğünde hazırlanan Yapı Kredi Yayınları tarafından basılan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük* başlıklı kitapta Hatti, Hitit uygarlıkları ve Alaca Höyük konusunda çalışmalar yürüten araştırmacıların kaleme alınan 25 akademik makale yer alıyor.

Cumhuriyet'in 100. yılına özel olarak hazırlanan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük Sergisi*, 10 Mart 2024'de kadar Yapı Kredi Müzesi'nde izleyicilerini bekliyor.

Atatürk 1937 yılında düzenlenen II. Türk Tarih Kongresi'nde Hasan Rıza Soyak, Sükrü Saracoğlu ve beraberindekileri Alaca Höyük kazılarında çıkarılan tarihi eserleri inceliyor (TTK Arşivi)

Alaca Höyük Sfenksli Kapısı (TTK Arşivi, 1939)